EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 22. 6. 2020
COM(2020) 242 final

2020/0119 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2017/784, ktorým sa Talianskej republike povoľuje uplatňovať osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článkov 206 a 226 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Podľa článku 395 ods. 1 smernice 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty[1] (ďalej len „smernica o DPH“) Rada môže jednomyseľne na návrh Komisie oprávniť ktorýkoľvek členský štát, aby uplatňoval osobitné opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení uvedenej smernice s cieľom zjednodušiť výber DPH alebo zabrániť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam.

Listom, ktorý Komisia zaevidovala 4. decembra 2019, Talianska republika požiadala o povolenie naďalej sa odchyľovať od článkov 206 a 226 smernice o DPH v súvislosti s platbou DPH a požiadavkami na fakturáciu pri dodaniach tovaru a poskytovaní služieb určených orgánom verejnej moci. Táto žiadosť predpokladala zúženie rozsahu pôsobnosti platného odchyľujúceho sa opatrenia, udeleného vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2017/784[2], ktoré sa vzťahovalo aj na dodanie tovaru a poskytovanie služieb spoločnostiam pod kontrolou ústredných a miestnych orgánov verejnej moci a spoločnostiam kótovaným na burze cenných papierov uvedeným v zozname.

Taliansko však listom, ktorý Komisia zaevidovala 27. marca 2020, zmenilo svoju žiadosť a požiadalo, aby rozsah pôsobnosti povolenia zostal totožný s rozsahom udeleným vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2017/784, a preto žiada o uplatňovanie výnimky z článkov 206 a 226 smernice o DPH na dodania tovaru a poskytovanie služieb určených orgánom verejnej moci, spoločnostiam pod kontrolou ústredných a miestnych orgánov verejnej moci a spoločnostiam kótovaným na burze cenných papierov uvedeným v zozname. Komisia v súlade s článkom 395 ods. 2 smernice o DPH informovala ostatné členské štáty o žiadosti Talianskej republiky listom z 5. mája 2020. Listom zo 6. mája 2020 Komisia oznámila Talianskej republike, že má všetky informácie potrebné na posúdenie žiadosti.

1. SÚVISLOSTI NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Po zavedení systému štatistických kontrol Taliansko zistilo podvody značného rozsahu v oblasti DPH týkajúce sa dodaní tovaru a poskytovania služieb orgánom verejnej moci. V záujme ukončenia týchto praktík Taliansko v roku 2014 požiadalo, aby sa DPH splatná za dodania tovaru a poskytovanie služieb orgánom verejnej moci už neplatila dodávateľovi, resp. poskytovateľovi, ale na samostatný a zablokovaný bankový účet finančnej správy. Tento mechanizmus sa bežne označuje ako druh „rozdelenej platby“, pretože platba, ktorú nadobúdateľ zvyčajne prevedie v plnom rozsahu dodávateľovi, resp. poskytovateľovi (protihodnota za dodanie plus DPH), je rozdelená: i) na protihodnotu, ktorá sa platí dodávateľovi tovaru alebo poskytovateľovi služieb, na jednej strane, a ii) na druhej strane na splatnú DPH, ktorá sa zaplatí na zablokovaný bankový účet finančnej správy.

Výnimka bola povolená vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2015/1401[3] do 31. decembra 2017. Taliansku sa v ňom povolilo odchýliť sa od článku 206 smernice o DPH v súvislosti s platbou DPH a od článku 226 smernice o DPH v súvislosti s pravidlami fakturácie.

Taliansko požiadalo o výnimku na obmedzené obdobie, ktoré mu umožní zorganizovať a zaviesť primeranú politiku kontroly a plne využívať údaje dostupné prostredníctvom elektronickej fakturácie. Zavedenie povinnosti elektronickej fakturácie pri dodaniach tovaru a poskytovaní služieb orgánom verejnej moci umožňujúcej v reálnom čase kontrolovať

[1] Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.
[2] Ú. v. EÚ L 118, 6.5.2017, s. 17.
[3] Ú. v. EÚ L 217, 18.8.2015, s. 7 – 8.

jednotlivé transakcie a presné sumy DPH, ktoré musia orgány verejnej moci zaplatiť zo svojich nákupov, by malo Taliansku umožniť vykonávanie auditu príslušného odvetvia prostredníctvom bežných spôsobov kontroly bez nutnosti odchýliť sa od smernice o DPH s cieľom uplatňovať opatrenie spočívajúce v rozdelení platby.

Podľa informácií, ktoré Taliansko predložilo, zavedenie elektronickej fakturácie pri dodaniach tovaru a poskytovaní služieb orgánom verejnej moci poskytlo finančnej správe značné množstvo informácií týkajúcich sa toku faktúr, čo umožňuje kontrolu transakcií a zodpovedajúcich súm DPH. Ďalší prvok účinného systému kontroly – povinnosť oznamovať finančnej správe údaje týkajúce sa všetkých vystavených a prijatých faktúr – bol však zavedený až od 1. januára 2017. Na to, aby sa opatrenie stalo účinným a aby skutočne motivovalo daňovníkov k zlepšeniu dodržiavania daňových povinností, treba viac času. V dôsledku toho Taliansko požiadalo o predĺženie platnosti výnimky z článkov 206 a 226 smernice o DPH v súvislosti s dodaniami tovaru a poskytovaním služieb orgánom verejnej moci.

Taliansko navyše zistilo daňové úniky v odvetví dodaní tovaru a poskytovania služieb spoločnostiam pod kontrolou orgánov verejnej moci a malej skupine 40 spoločností kótovaných na burze cenných papierov. V záujme boja proti týmto daňovým únikom a s cieľom zabezpečiť, aby nedochádzalo k ďalším stratám DPH vo verejných príjmoch, Taliansko požiadalo o rozšírenie rozsahu pôsobnosti výnimky z článkov 206 a 226 smernice o DPH na dodania tovaru a poskytovanie služieb určených predtým uvedeným subjektom, ktoré Taliansko považovalo za rovnako spoľahlivé ako orgány verejnej moci. K týmto subjektom patria spoločnosti pod kontrolou ústredných a miestnych orgánov verejnej moci, ako aj približne 40 spoločností kótovaných na burze cenných papierov uvedených v zozname, čo predstavuje spolu približne 2 400 spoločností. Taliansko očakávalo, že rozšírenie platnosti opatrenia spočívajúceho v rozdelení platby na uvedené spoločnosti zabráni daňovým únikom v podobe neplatenia DPH dodávateľmi, resp. poskytovateľmi príslušných subjektov, v dôsledku čoho sa zvýšia príjmy z DPH.

Predĺženie platnosti výnimky s rozšíreným rozsahom pôsobnosti bolo povolené vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2017/784 do 30. júna 2020.

V októbri 2018 Taliansko predložilo správu v súlade s článkom 3 ods. 2 vykonávacieho rozhodnutia Rady (EÚ) 2017/784. Podľa tejto správy sa opatrením spočívajúcim v rozdelení platby zavedeným v Taliansku zvýšili príjmy z DPH, pričom toto zvýšenie bolo výraznejšie než odhady robené v čase zavedenia opatrenia. V správe sa ďalej uvádza, že zvýšenie preplatkov na DPH pre dodávateľov, resp. poskytovateľov spoločností v rámci rozdelenej platby, ktoré vyplýva z vykonávania opatrenia, možno ľahko kontrolovať a spravovať a že situácia s vracaním DPH sa nezhoršila.

Mechanizmus rozdelenej platby je súčasťou balíka opatrení zavedeného Talianskom s cieľom bojovať proti daňovým podvodom a únikom. Tento balík opatrení zahŕňa okrem iného elektronickú fakturáciu a elektronický prenos údajov o denných poplatkoch. Elektronická fakturácia sa zaviedla od 1. júla 2018 pre určité odvetvia a zovšeobecnila sa od 1. januára 2019. Táto povinnosť bola povolená vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2018/593[4]. Elektronický prenos údajov o denných poplatkoch si vyžaduje, aby daňovníci pôsobiaci v maloobchode a podobných činnostiach (bez povinnosti fakturácie) elektronicky ukladali údaje o denných poplatkoch a elektronicky ich zasielali do *Agenzia delle Entrate*. Táto posledná uvedená povinnosť sa začala uplatňovať 1. januára 2020 a pre daňovníkov s obratom

[4] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2018/593 zo 16. apríla 2018, ktorým sa Talianskej republike povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článkov 218 a 232 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 99, 19.4.2018, s. 14 – 15).

nad 400 000 EUR od 1. júla 2019. Tento balík opatrení nahradil iné kontrolné opatrenia a umožňuje talianskej finančnej správe, aby mohla krížovo overovať jednotlivé operácie vykázané hospodárskymi subjektmi a monitorovať ich platby DPH. Najnovšími legislatívnymi zmenami sa zaviedla povinnosť okamžite sprístupniť daňovníkom údaje o transakciách DPH z elektronických faktúr, cezhraničných transakciách a elektronických poplatkoch s cieľom zjednodušiť im dodržiavanie predpisov, povedie to k tomu, že *Agenzia delle Entrate* predvyplní daňové priznania k DPH a pripravia sa regulárne výmery DPH, ktoré daňovníci budú môcť prijať alebo doplniť. Podľa odôvodnenia 7 uvedeného rozhodnutia 2017/784 by po úplnom zavedení tohto systému už nemalo byť ďalej potrebné odchyľovať sa od smernice 2006/112/ES s cieľom uplatňovať opatrenie spočívajúce v rozdelení platby.

Podľa talianskych orgánov by však v súčasnosti nebolo vhodné opatrenie spočívajúce v rozdelení platby úplne odstrániť. Podľa ich odhadov opatrenia zavedené prostredníctvom balíka na boj proti podvodom skracujú čas, ktorý daňová správa potrebuje na to, aby sa dozvedela o existencii možného prípadu úniku alebo podvodu, na tri mesiace, v porovnaní s 18 mesiacmi, ktoré na to potrebovala pôvodne. Pri neexistencii rozdelenej platby by sa však vymáhanie od osôb, ktoré sa dopustili daňových únikov alebo podvodov, mohlo po vykonaní kontroly ukázať ako nemožné, ak sú v platobnej neschopnosti. Mechanizmus rozdelenej platby ako opatrenie *ex ante* je oveľa účinnejšie.

Komisia sa stále domnieva, že po úplnom zavedení balíka opatrení na boj proti podvodom, ktoré navrhlo Taliansko, by už nemali byť viac potrebné ďalšie výnimky zo smernice o DPH s cieľom uplatňovať rozdelenie platby. Keďže tieto opatrenia sa zaviedli len nedávno, je ešte predčasné v plnej miere posúdiť ich účinnosť. Všeobecná povinná elektronická fakturácia nadobudla účinnosť až 1. januára 2019, zatiaľ čo elektronický prenos údajov o denných poplatkoch bol v plnej miere zavedený 1. januára 2020. Vyhodnotenie týchto opatrení a ich vplyvu na odhaľovanie podvodov s DPH a výber dane preto nemožno vykonať dopodrobna. Kým nie je v plnom rozsahu zavedený balík opatrení na boj proti podvodom, je teda vhodné predĺžiť platnosť opatrenia na ďalšie obdobie, pretože jeho zrušenie by mohlo mať v odvetviach, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti opatrenia, výrazné negatívne účinky na boj proti daňovým únikom a na výber DPH. Okrem toho v prípade, že sa platnosť opatrenia nepredĺži, by spoločnosti uplatňujúce mechanizmus rozdelenej platby museli zmeniť svoje systémy fakturácie, aby sa prispôsobili zmenám. Daňová správa by musela vykonať podobné úpravy svojich systémov. Z dôvodu problémov spôsobených pandémiou COVID-19 v Taliansku sa nezdá byť vhodné, aby sa v tejto chvíli od podnikov a daňovej správy požadovalo vykonanie týchto zmien.

Jedným z účinkov rozdelenia platby je to, že dodávatelia, resp. poskytovatelia ako zdaniteľné osoby nemôžu kompenzovať DPH zaplatenú na svojich vstupoch DPH prijatou za dodania tovaru a poskytovanie služieb. Môžu byť neprestajne v pozícii veriteľa a možno budú musieť požiadať daňovú správu o účinné vrátenie tejto DPH. Na druhej strane Taliansko za určitých podmienok povoľuje týmto dodávateľom, resp. poskytovateľom kompenzovať DPH, ktorú nedostali od nadobúdateľov, inými daňami splatnými v Taliansku, čím sa obmedzí problém s peňažným tokom, ktorý by inak mohol vzniknúť v prípade podnikov povinných platiť dane v Taliansku.

Podľa informácií, ktoré predložilo Taliansko, sa postup vrátenia dane urýchlil. Žiadosti o vrátenie dane sa vybavujú v priemere do 67 dní a priemerný čas na skutočné uhradenie príjemcovi je sedem dní. V čase zavedenia opatrenia spočívajúceho v rozdelení platby sa predpokladalo, že zdaniteľné osoby, ktoré vykonávajú transakcie podliehajúce režimu rozdelenej platby, majú v rámci limitu preplatku pochádzajúceho z takýchto transakcií prednostný nárok na vyplatenie príslušného preplatku na DPH. Táto prax znamená, že žiadosti o vrátenie dane súvisiace s mechanizmom rozdelenej platby sa v porovnaní

s neprioritnými vráteniami vybavujú prednostne počas predbežného vyšetrovania, ako aj počas vyplácania splatných súm.

Žiadosť predložená Talianskom, ktorú Komisia zaevidovala 4. decembra 2019, predpokladala zúženie rozsahu pôsobnosti platného odchyľujúceho sa opatrenia, keďže sa žiadalo povolenie naďalej sa odchyľovať od článkov 206 a 226 smernice o DPH len v súvislosti s platbami DPH a požiadavkami na fakturáciu pri dodaniach tovaru a poskytovaní služieb určených orgánom verejnej moci. Taliansko však listom, ktorý Komisia zaevidovala 27. marca 2020, zmenilo svoju žiadosť a požiadalo, aby rozsah povolenia zostal totožný s rozsahom udeleným vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2017/784, a preto žiada o uplatňovanie výnimky z článkov 206 a 226 smernice o DPH na dodania tovaru a poskytovanie služieb určených orgánom verejnej moci, spoločnostiam pod kontrolou ústredných a miestnych orgánov verejnej moci a spoločnostiam kótovaným na burze cenných papierov uvedeným v zozname.

Dôvodom na zmenu rozsahu pôsobnosti bolo, že medzitým sa stali dostupnými definitívne údaje o účinnosti opatrenia, z ktorých vyplýva, že opatrenie bolo účinnejšie, ako sa uvádzalo v predchádzajúcich správach. Žiadosť o predĺženie platnosti predložená v decembri 2019 sa upravila tak, že sa žiada o predĺženie platnosti odchyľujúceho sa opatrenia, ktoré bolo povolené vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2017/784.

Vzhľadom na široký rozsah pôsobnosti výnimky a skutočnosť, že obavy podnikov v súvislosti s vracaním DPH stále pretrvávajú, je dôležité, aby sa zabezpečili potrebné nadväzujúce opatrenia v rámci tejto výnimky, a sledoval sa najmä vplyv opatrenia na úroveň podvodov v oblasti DPH a na situáciu týkajúcu sa vrátenia DPH zdaniteľným osobám, na ktoré sa vzťahuje táto výnimka. Od Talianska sa preto požaduje, aby osemnásť mesiacov po nadobudnutí účinnosti tejto výnimky predložilo správu týkajúcu sa postupu vrátenia DPH v súvislosti so situáciou dodávateľov, resp. poskytovateľov (zdaniteľných osôb). Táto správa by mala poskytnúť štatistické údaje, najmä pokiaľ ide o priemerný čas potrebný na efektívne vrátenie DPH týmto zdaniteľným osobám, a prehľad konkrétnych problémov, ktoré by mohli nastať v tejto súvislosti. V tejto správe by sa mali uvádzať aj jednotlivé opatrenia zavedené na boj proti daňovým únikom v súvislosti s dodaniami, resp. poskytnutiami, na ktoré sa vzťahuje daná výnimka, dátum ich nadobudnutia účinnosti, ako aj hodnotenie ich účinnosti.

Hoci Taliansko požiadalo o predĺženie platnosti povolenia do 31. decembra 2023, navrhuje sa povoliť výnimku od 1. júla 2020 do 30. júna 2023. Toto obdobie by malo stačiť na úplné vyhodnotenie účinnosti zavedených opatrení zameraných na obmedzenie daňových únikov v príslušných odvetviach. Dovtedy budú podniky a daňová správa v lepšej pozícii na to, aby vo svojich systémoch vykonali potrebné úpravy.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Výnimku možno povoliť na základe článku 395 smernice o DPH, a to s cieľom zjednodušiť výber DPH alebo zabrániť určitým formám daňových únikov či vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam. Taliansko požiadalo o odchyľujúce sa opatrenie na boj proti daňovým únikom v odvetviach, v ktorých dochádzalo k podvodom s DPH dlhé roky, a podľa údajov poskytnutých Talianskom bolo toto opatrenie účinné z hľadiska zlepšenia výberu dane a obmedzenia podvodov s DPH v odvetviach, na ktoré sa zameralo. Výnimka je v súlade s existujúcimi ustanoveniami politiky.

Vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2019/310[5] bola Poľsku udelená podobná výnimka umožňujúca uplatňovanie mechanizmu rozdelenej platby. Poľský systém rozdelenej platby obsahuje dobrovoľný a povinný mechanizmus rozdelenej platby. Tento povinný systém rozdelenej platby sa týka dodaní tovaru a poskytovania služieb platených prostredníctvom elektronických bankových prevodov, uskutočňovaných medzi zdaniteľnými osobami v oblastiach, ktoré sú obzvlášť vystavené podvodom s DPH a v ktorých sa podvody zaznamenávali už roky. V poľskom systéme povinného rozdelenia platby banka vystupuje ako rozdeľujúci subjekt a prevádza sumu, ktorú zaplatil nadobúdateľ na príslušné účty dodávateľa, resp. poskytovateľa, t. j. základ dane na bežný účet obchodníka a sumu DPH na blokovaný účet obchodníka pre DPH. Finančné prostriedky na blokovanom účte pre DPH vlastní zdaniteľná osoba, jej možnosť disponovať týmito prostriedkami je však v zásade obmedzená na platbu splatnej DPH daňovému orgánu alebo platbu DPH na základe faktúr prijatých od dodávateľov, resp. poskytovateľov.

Aj Rumunsko požiadalo o výnimku umožňujúcu uplatňovanie mechanizmu rozdelenej platby na dodania, resp. poskytnutia uskutočňované určitými zdaniteľnými osobami. Rumunský mechanizmus rozdelenej platby vyvolal vážne obavy v súvislosti s jeho proporcionalitou a súladom so zmluvou. Komisia preto proti rumunskej žiadosti namietala[6].

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Článok 395 smernice o DPH.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Vzhľadom na ustanovenie smernice o DPH, na ktorom je návrh založený, patrí návrh do výlučnej právomoci Európskej únie. Zásada subsidiarity sa preto neuplatňuje.

• Proporcionalita

Rozhodnutie sa týka povolenia udeleného členskému štátu na základe jeho vlastnej žiadosti a nezakladá sa ním žiadna povinnosť.

Vzhľadom na to, že výnimka je obmedzená časovo a na verejný sektor, na štátom kontrolované spoločnosti a na spoločnosti kótované na burze cenných papierov, rozsah pôsobnosti je zameraný na odvetvie, v ktorom existujú značné problémy v súvislosti s daňovými únikmi. Preto je osobitné opatrenie primerané sledovanému cieľu, a to bojovať proti daňovým únikom.

• Výber nástroja

Navrhovaným nástrojom je vykonávacie rozhodnutie Rady.

Podľa článku 395 smernice o DPH je výnimka zo spoločných pravidiel o DPH možná iba na základe oprávnenia Rady, ktorá koná jednomyseľne na návrh Komisie. Vykonávacie rozhodnutie Rady je najvhodnejším nástrojom, keďže môže byť určené jednotlivému členskému štátu.

---

[5] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2019/310 z 18. februára 2019, ktorým sa Poľsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 226 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 51, 22.2.2019, s. 19).

[6] Oznámenie Komisie Rade v súlade s článkom 395 smernice Rady 2006/112/ES (COM/2018/666 final).

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

• Konzultácie so zainteresovanými stranami

Nevykonali sa žiadne konzultácie so zainteresovanými stranami. Tento návrh vychádza zo žiadosti predloženej Talianskom a týka sa iba tohto členského štátu.

• Získavanie a využívanie expertízy

Externá expertíza nebola potrebná.

• Posúdenie vplyvu

Cieľom návrhu vykonávacieho rozhodnutia Rady je predĺžiť uplatňovanie výnimky z článkov 206 a 226 smernice o DPH na dodania, resp. poskytnutia orgánom verejnej moci, spoločnostiam pod kontrolou ústredných a miestnych orgánov verejnej moci a spoločnostiam v zozname približne 40 spoločností kótovaných na burze cenných papierov. Stanovením, že splatná DPH sa platí na samostatný a zablokovaný bankový účet daňovej správy, sa návrh vykonávacieho rozhodnutia Rady zameriava predovšetkým na zabránenie daňovým únikom v podobe neplatenia DPH dodávateľmi, resp. poskytovateľmi subjektov uvedených v zozname. Opatrenie, ktoré Taliansko v súčasnosti uplatňuje, je podľa všetkého účinným nástrojom na dosiahnutie tohto cieľa.

Podľa údajov poskytnutých Talianskom viedlo zavedenie opatrenia s pôvodným rozsahom pôsobnosti k zvýšeniu platieb v roku 2015 približne o 3,5 miliardy EUR. Túto sumu určila *Agenzia delle Entrate* so zreteľom na to, že v prípade dodávateľov, resp. poskytovateľov pre *Pubblica Amministrazione* je pri rovnakých transakciách suma nižšej DPH na výstupe skutočne zaplatená po zavedení mechanizmu rozdelenej platby, bez navýšenia kompenzácií a vrátení nižšia ako platby, ktoré zrealizuje *Pubblica Amministrazione* v súvislosti s rovnakými transakciami. Taliansko dospelo ďalšou analýzou k záveru, že tento účinok zostal v nasledujúcich rokoch stabilný. Podľa tejto analýzy sa vďaka širšiemu rozsahu pôsobnosti opatrenia (dodávatelia, resp. poskytovatelia spoločností pod kontrolou ústredných a miestnych orgánov verejnej moci a spoločností kótovaných na burze cenných papierov) zaznamenalo ďalšie zvýšenie platieb o 1,08 miliardy EUR. Aj tento počiatočný účinok opatrenia bol stabilný v nasledujúcich rokoch jeho uplatňovania. Celkový účinok vyplývajúci z uplatňovania opatrenia tak predstavuje 4,58 miliardy EUR ročne.

Mal by sa vziať do úvahy aj ďalší účinok, a to, že dodávatelia, resp. poskytovatelia v rámci tohto systému nedostávajú DPH od svojich zákazníkov. Preto budú musieť častejšie žiadať o účinné vrátenie DPH v prípade, že nemôžu kompenzovať túto DPH inými daňami splatnými v Taliansku. S cieľom vyhnúť sa nepriaznivému vplyvu na tieto zdaniteľné osoby, o to viac, ak dodávatelia, resp. poskytovatelia nie sú usadení v Taliansku, je podstatné, aby postup vrátenia náležite fungoval a bol včasný. Taliansko tvrdí, že jeho systém vrátenia DPH náležite funguje a priemerné obdobie vybavovania vrátenia DPH sa skrátilo na 67 dní plus sedem dní na skutočné uhradenie príjemcovi. Navyše sa očakáva, že nové pravidlá, ktoré boli zavedené, umožnia náležite spravovať akýkoľvek prípadný nárast počtu vrátení DPH. Okrem toho sa podľa informácií, ktoré Taliansko poskytlo, súčasne so zavedením opatrenia spočívajúceho v rozdelení platby predpokladalo, že zdaniteľné osoby, ktoré uskutočňujú transakcie podliehajúce režimu rozdelenej platby, v rámci limitu preplatku pochádzajúceho z takýchto transakcií, majú nárok na vyplatenie príslušného preplatku na DPH prednostne. Z tohto ustanovenia vyplýva, že žiadosti o vrátenie dane súvisiace s mechanizmom rozdelenej platby sa v porovnaní s neprioritnými vráteniami vybavujú prednostne počas predbežného vyšetrovania, ako aj počas vyplácania splatných súm.

- **Základné práva**

Návrh nemá žiadne dôsledky z hľadiska ochrany základných práv.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Opatrenie nebude mať nepriaznivý vplyv na vlastné zdroje Únie pochádzajúce z DPH.

2020/0119 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2017/784, ktorým sa Talianskej republike povoľuje uplatňovať osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článkov 206 a 226 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty[1], a najmä na jej článok 395 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Taliansku sa vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2015/1401[2] povolilo do 31. decembra 2017 vyžadovať, aby daň z pridanej hodnoty (DPH) splatnú z dodaní tovaru a poskytovania služieb orgánom verejnej moci platili tieto orgány na samostatný a zablokovaný bankový účet finančnej správy. Toto osobitné opatrenie predstavovalo výnimku z článkov 206 a 226 smernice 2006/112/ES v súvislosti s platbou DPH a pravidlami fakturácie.

(2) Vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2017/784[3] sa Taliansku povolilo, aby toto osobitné opatrenie uplatňovalo do 30. júna 2020. Okrem toho sa rozsah pôsobnosti tohto osobitného opatrenia rozšíril tak, aby zahŕňal dodania, resp. poskytovania spoločnostiam pod kontrolou orgánov verejnej moci v zmysle článku 2359 talianskeho Občianskeho zákonníka (*Codice Civile*) a spoločnostiam kótovaným na burze cenných papierov, ktoré sú zahrnuté v indexe *Financial Times Stock Exchange Milano Indice di Borsa* (ďalej len „FTSE MIB“).

(3) Listom, ktorý Komisia zaevidovala 4. decembra 2019, Taliansko požiadalo o predĺženie platnosti tohto povolenia do 31. decembra 2023 a o zúženie rozsahu pôsobnosti tohto osobitného opatrenia iba na dodania tovaru a poskytovanie služieb orgánom verejnej moci. Listom, ktorý Komisia zaevidovala 27. marca 2020, Taliansko požiadalo o rozšírenie rozsahu pôsobnosti opatrenia na dodania tovaru alebo poskytovanie služieb tak, aby sa uplatňovalo na spoločnosti pod kontrolou ústredných a miestnych orgánov verejnej moci a na kótované spoločnosti zahrnuté v indexe FTSE MIB. Taliansko teda napokon žiada, aby sa platnosť osobitného opatrenia predĺžila s rovnakým rozsahom pôsobnosti, ako v prípade povolenia udeleného vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2017/784.

(4) Listom z 5. mája 2020 Komisia informovala ostatné členské štáty podľa článku 395 ods. 2 druhého pododseku smernice 2006/112/ES o žiadosti, ktorú Taliansko

[1] Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.
[2] Ú. v. EÚ L 217, 18.8.2015, s. 7 – 8.
[3] Ú. v. EÚ L 118, 6.5.2017, s. 17.

predložilo. Listom zo 6. mája 2020 Komisia oznámila Taliansku, že má všetky informácie, ktoré potrebuje na posúdenie žiadosti.

(5) Toto opatrenie je súčasťou balíka opatrení, ktoré Taliansko zaviedlo s cieľom bojovať proti daňovým podvodom a únikom. Od 1. júla 2018 sa pre určité odvetvia a od 1. januára 2019 všeobecne zaviedla povinnosť elektronickej fakturácie. Táto povinnosť bola povolená vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2018/593[4]. Uvedený balík opatrení vrátane elektronickej fakturácie nahradil iné kontrolné opatrenia a umožňuje talianskej finančnej správe, aby mohla krížovo overovať jednotlivé operácie vykázané hospodárskymi subjektmi a monitorovať ich platby DPH.

(6) Taliansko vo svojej žiadosti vysvetľuje, že hoci zavedený balík opatrení skracuje čas potrebný na to, aby sa daňová správa dozvedela o existencii možného prípadu úniku alebo podvodu na tri mesiace v porovnaní s osemnástimi mesiacmi, ktoré boli na to potrebné pôvodne, pri neexistencii rozdelenej platby by sa však vymáhanie od osôb, ktoré sa dopustili daňových únikov alebo podvodov, mohlo po vykonaní kontroly ukázať ako nemožné, ak sú v platobnej neschopnosti. Mechanizmus rozdelenej platby ako opatrenie *ex ante* je oveľa účinnejšie. Konečné údaje o účinnosti opatrenia ukazujú, že opatrenie bolo ešte účinnejšie, ako sa očakávalo.

(7) Jedným z účinkov opatrenia je to, že dodávatelia, resp. poskytovatelia ako zdaniteľné osoby nemôžu kompenzovať DPH zaplatenú na svojich vstupoch DPH prijatou za svoje dodania tovaru alebo poskytovanie služieb. Môžu byť neprestajne v pozícii veriteľa a možno budú musieť požiadať daňovú správu o účinné vrátenie tejto DPH. Podľa informácií, ktoré Taliansko predložilo, sa žiadosti o vrátenie dane vybavujú v priemere do 67 dní a priemerný čas na skutočné uhradenie príjemcovi je sedem dní. V čase zavedenia opatrenia spočívajúceho v rozdelení platby sa predpokladalo, že zdaniteľné osoby, ktoré uskutočňujú transakcie podliehajúce režimu rozdelenej platby, v rámci limitu preplatku vyplývajúceho z takýchto transakcií, majú nárok na vyplatenie príslušného preplatku na DPH prednostne. Táto prax znamená, že žiadosti o vrátenie dane súvisiace s mechanizmom rozdelenej platby sa v porovnaní s neprioritnými vráteniami vybavujú prednostne počas predbežného vyšetrovania, ako aj počas vyplácania splatných súm.

(8) Podľa odôvodnenia 7 vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2017/784 by po úplnom zavedení tohto systému, ktorý sa skladá z balíka kontrolných opatrení, ktoré Taliansko zamýšľalo uplatňovať, už nemalo byť ďalej potrebné odchyľovať sa od smernice 2006/112/ES s cieľom uplatňovať opatrenie spočívajúce v rozdelení platby. Taliansko preto poskytlo uistenie, že sa nebude usilovať obnoviť výnimku umožňujúcu uplatňovanie mechanizmu rozdelenej platby. Keďže účinnosť týchto opatrení v plnom rozsahu je však ešte predčasné posudzovať z dôvodu ich nedávneho zavedenia a vzhľadom na náročné obdobie, ktoré Taliansko zažíva v dôsledku pandémie COVID-19, čo zdaniteľným osobám sťažuje zavádzanie požadovaných zmien v ich fakturačných systémoch a daňovým správam prispôsobenie svojich systémov, zrušenie opatrenia by za súčasných okolností mohlo výrazne negatívne poznačiť boj proti daňovým únikom a výber DPH, ako aj administratívne náklady zdaniteľných osôb.

(9) Požadovaná výnimka by mala byť časovo obmedzená, aby bolo možné posúdiť, či je osobitné opatrenie primerané a účinné. Hoci Taliansko požiadalo o predĺženie platnosti povolenia do 31. decembra 2023, nemalo by sa predĺžiť na dlhšie ako do

[4] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2018/593 zo 16. apríla 2018, ktorým sa Talianskej republike povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článkov 218 a 232 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 99, 19.4.2018, s. 14 – 15).

30. júna 2023. Toto obdobie by malo stačiť na úplné vyhodnotenie účinnosti zavedených opatrení zameraných na zníženie daňových únikov v príslušných odvetviach.

(10) Aby sa zabezpečilo vykonanie potrebných nadväzujúcich opatrení v rámci tejto výnimky, najmä v súvislosti s jej vplyvom na vracanie DPH zdaniteľným osobám, na ktoré sa výnimka vzťahuje, by Taliansko malo Komisii do 15 mesiacov po tom, ako predĺženie platnosti osobitného opatrenia nadobudne účinnosť, predložiť správu o celkovej situácii, a najmä o priemernom čase potrebnom na vrátenie DPH zdaniteľným osobám, ako aj o účinnosti tohto osobitného opatrenia a ďalších zavedených opatrení zameraných na obmedzenie daňových únikov v príslušných odvetviach. Správa by mala obsahovať zoznam jednotlivých zavedených opatrení spolu s dátumom ich nadobudnutia účinnosti.

(11) Osobitné opatrenie je primerané vytýčeným cieľom, pretože je obmedzené v čase a len na odvetvia, v ktorých sú značné problémy v súvislosti s daňovými únikmi. Toto osobitné opatrenie navyše nepredstavuje riziko, že úniky by sa presunuli do iných odvetví alebo iných členských štátov.

(12) Výnimka nebude mať nepriaznivý účinok na celkovú výšku príjmov z dane vybratej na stupni konečnej spotreby a nebude mať žiadny nepriaznivý vplyv na vlastné zdroje Únie pochádzajúce z DPH.

(13) Vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2017/784 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2017/784 sa mení takto:

1. V článku 3 sa druhý pododsek nahrádza takto:

„Do 30. septembra 2021 Taliansko predloží Komisii správu o celkovej situácii týkajúcej sa vrátenia DPH zdaniteľným osobám, ktorých sa dotkli opatrenia uvedené v článkoch 1 a 2, a najmä o priemernom trvaní postupu vrátenia dane a o účinnosti tohto opatrenia a iných zavedených opatrení zameraných na obmedzenie daňových únikov v príslušných odvetviach. Táto správa by mala obsahovať zoznam jednotlivých zavedených opatrení spolu s dátumom ich nadobudnutia účinnosti.“;

2. V článku 5 sa dátum „30. júna 2020“ nahrádza dátumom „30. júna 2023“.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Talianskej republike.

V Bruseli

Za Radu
predseda